

vojným momentem, který ztělesňuje, spadá tato kniha, jak píše autor v úvodě, před jeho *Lilice*, tři povídky o námětech válečných, jež vyšly před třemi čtvrtmi roku týmž nákladem. Vrátime se brzy k tomuto dílu statí rozbornou. — Totéž nakladatelství klade na trh důležitou publikaci literárně historickou *Dopisy Jaroslava Vrchlického se Sofií Podlipskou z let 1875—1876*. (Stran LXXX+441; přílohou 6 heliogravur a 2 faksimile dopisů; za 15 K.) Tato kniha, vypravená i vnějškově se vzornou péčí a důstojnou pietou, podává závažné pohledy do tvůrčí dílny Vrchlického, do jeho světa myšlenkového i citového, právě v době, kdy vytvářel se slovesným umělcem universalistou, a má jedinečnou hodnotu pro poznání jeho vývoje básnického. Dopisy uvedeny jsou mou obšírnou studií literárně historickou a provozy knihopisnými poznámkami a vysvětlivkami mladého filologa Václava Brtníka.

Z nakladatelství Hejdoma byly nám zaslány dva významné romány, které mají již od dvou desetiletí pevné místo v rozvoji moderní prózy beletristické: *Rudyarda Kiplinga Svělla, která zhasla* (Spisů Kiplingových svazek 14, překladem L. Vojtíga) a *Knula Hamsuna Hlad* (II. vydání, překladem Huga Kosterky). Se zčeštěním názvu Kiplingova se nesrovnávám; anglicky zní The light that failed, tedy *jednotné číslo: Světlo, které přestalo, zhytnulo*. Proč nepřeložit tedy zmizelé nebo zhytnulé světlo? (Jde o malíře, jenž oslepl.)

Vlastním nákladem vydal hudební historik i estetik *Vladimír Helfert* v Praze své *Smetanovské kapitoly*, přetiskující několik feuilletonů z Lidových novin a doplňující je dvěma novými (stran 98); *Antonín Matula* v Jičíně *Vesnické drama* (stran 61), jež jest látkovým i obsahovým rozbozem čelnějších českých realistických her z života vesnického, od prací Stroupežnického a Preissové do her Abigail H. Horákové a Fr. Sokola-Tůmy; *JUDr R. Traub* na Vinohradech svou odbornou přednášku *O právu nadačním se zřetelem k universitnímu odkazu arcibiskupa Theodora Kohna*. (Stran 63.)

J. R. Vilímek posílá nám *F. X. Svobody Kašpárka*, románek veselého člověka. (Spisů Svobodových svazek 27, stran 301, za K 4,50.)

B. Kočí *Čelakovského Balady*. Pro souvislou četbu školní upravil dr František Tichý. (Uměleckých snah svazek 65, stran 57.)

Tiskařská a vydavatelská Společnost v Přerově jako 3. svazek sbírky *Klas Jiřího Mahena Tiché srdce*, Verše 1916. (Stran 56, za 2 K.)

V Stýblově Knihovně vybrané četby jako svazek 4 vyšla epická báseň *Lothara Suchého: Pro rod a půdu*, Patnáct kapitol z kroniky jihočeského člověka. (Stran 113, za K 2,50.) Jako „okus“, jak říkali buditelé, a čtenáři na navznesenou citují první stránku:

Snad mnohý čtenář této knihy pozná,
že z novin již mu znám je jaksi rek.
Ba vskutku kdysi jeho krida hrozná
shon vzbudila a plno otázek.

Muž příčinlivý, povahy vždy ryzí,
byl vehnán v konkurs. Zloba zavilá,
neostýchanost konkurence cizí
a malost poměrů jej zničila.

Neb před soudem pak ve procesu velkém
on důkaz proved, že je nevinen,
že aktiva jsou pasiv větší celkem,
že po právu byl omyl konkurs ten.

A v listech odborných a v denním tisku
čas dlouhý řešena pak otázka,
na kom že právo z ušlého má zisku
se hojit zchudlý Karel Procházka.

A takto s grácií ne sice in infinitum, ale přece 113 stránek!

Jakub Deml v Jinošově na Moravě vydal sbírku básní veršem i prózou *První svědla*. (Stran 137.) Jest to druhé doplněné vydání první básnické publikace Demlovy Notantur lumina. Zatím budiž doporučena těm z našich čtenářů, kdož dovedou prodati se některou porostlinou — budou za to odměněni; o knize přineseme referát.

Příšerný objev literární

učinil pan E. (asi prof. Ertl) a popsal jej v 6. čísle Naší řeči. Za čtení 30. dílu Sebraných spisů Nerudových (nákladem F. Topičovým) ukázal se nesprávný tvar („ku dveřům“); i vzniklo v něm podezření, že Neruda sotva slova toho takto napsal, vyhledal si tedy původní otisk tohoto feuilletonu v Národních listech ze dne 27. ledna 1889, a srovnáváje text původní s textem vytištěným v Sebraných spisech, shledal „v jediném feuilletoně osmnáct odchylek od původní verše, o zbytečných, ba vadných odchylkách od původní interpunkce nemluvě“. To jest objev opravdu příšerný, zahanbující a pokořující pro vzdělanostní úroveň naši. Tak jest tedy pořízeno vydání českého klasika, zakladatele moderní poesie české, vydání velebené a opěvané ve steh novinových referátů, vydání jistě také velmi drahé, nepopulární již svou cenou. Právem podotýká pan E., že „už tato jediná zkušenost stačí otřásti důvěrou ve spolehlivost tohoto vydání“, a vykládá v úvodě zásady vydavatelské, samozřejmě v každém kulturním národě. Jak jest možno pracovati nyní literárně vědně nebo literárně historicky na podkladě tohoto vydání? A kdy dočkáme se vydání opravdu kritického? Patrně ne dříve, pokud nebudou díla Nerudova volna a pokud neujme se jich jiný, kulturně úzkostlivější nakladatel se svědomitým a vzdělaným filologem.

Henri de Régnier: Muž a Siréna

Pokládám překlad této básně, vyňaté z knihy Les jeux rustiques et divins — leží přede mnou její páté vydání nákladem Mercuru de France 1906 —, za literární zbytečnost a filologickou hříčku, bez užtku pro výboje naší dnešní tvůrčí myšlenky básnické. Překládati Régniera mělo smysl tak před dvaceti lety; tehdy mohl dáti nám něco, a dával také vpravdě. Ale dnes? Jeho mystický sensualism, jeho měkký, teplý kolorism, jeho sladce úlisnou kantilénu veršovou, to všecko můžeš cititi i uznati, aniž si tím zastřeš základního poznání, že hodnota toho všeho jest pouze